

obaro iz jagod kozje črešnje in indigo-karmina. Jagode kozje črešnje in sorodnih krljikovcev prodajajo pod imenom rumene jagode (Gelbbeeren).

b) 10 gramov indigo-karmina raztopi v 50 gramih vode; potem raztopi še v vreli vodi 20 gramov čiste pikrinove kisline (Pikrinsäure), ter obe raztopini skupaj zmešaj.

Anilinske zelene namake. a) Svetlo-zelena: 150 g metil-zelene (Methyl-grün), 3 kilograme dežnice.

b) Temno-zelena: 150 g metil-zelene, 30 g Bleu de lumière, 4 kg dežnice.

c) malahitovo-zelena: 150 g malahitovo-zelene (Malachitgrün), 3 kg dežnice.

d) Rumenkasto-zelena: 180 g kisle-zelene (Säuregrün), 4 kg dežnice.

e) Listno-zelena: 150 g malahitove-zelene, 30 g naftalinove-rumene, 4 kg dežnice.

f) Temna listno-zelena: 150 g malahitove-zelene, 30 g Bleu de lumière, 3 kg dežnice.

6.) Rujava namake. a) Skuhaj 500 gramov modre prožiljke (Campeche-Blauholz) in 500 gramov orleana v 3 kilo vode, tej obari pa prideni raztopino 15 gramov pepeljike v 50 gramih oceta. — Oboje skup daje dobro rujavo namako.

b) Kuhaj 1 del katehuj (Katechu) v 6 delih vode in sicer jedno celo uro, med kuhanjem pa večkrat mešaj, da se katehú ne posede na dno in ne prime posode, potem precedi skozi čisto platno, osnaži posodo, vzemi iz nje goščo, na to pa v njej tekočino še jedenkrat povri. Konečno raztopi deseti del goluna in namaži še z vročo tekočino dotični les. Ko se posuši, namoči les še z raztopino 1 dela dvojno kromovo-kislega kalija v 25 delih vode. Potem dobi les lepo nasičeno kostanjevo barvo.

c) Jodova tinktura (Jodtinctur), raztopljen v vinskem cvetu, daje tudi lepo rujavo barvo, ki pa se ne drži na zraku in svetlobi.

d) Raztopi 1 del nadmanganovo-kislega kalija (übermangansäures Kali) v 20 delih vode. Ta namaka je jako primerna za veliko slučajev. Večkrat če namažeš les ž njo, bolj postane temen. Na hruški in črešnji se posebno lepo podá. Barva je trpežna in izvrstno sprejema razne lake in pokosti. Po namazanji treba les dobro z vodo zmiti. Opisana namaka se prime celo na limanih ali pa s polituro napojenih ploskvah.

e) Splošno v porabi je lepa rujava, zelo trpežna namaka, katero dobimo, ako raztopimo primerno množino kaselske rujave barve (Casslerbraun) v vreli vodi, potem pa ji pridenemo malo sode ali pa pepeljike.

f) Raztopi v 2 kilogramih vode 150 g pepeljike, ter s to vrelo raztopino namoči les. Ko se posuši, napoji ga še z vrelo raztopino 20 g šiškovke kisline (Pyrogallussäure) v 2 kg vode.

g) Ako vložiš segnjitih orehovitih korenin v kako kislino, dobiš lepo rujavo namako. Če si vzel solno kislino, je barva orehova, če pa rabiš solitarno kislino,

postane les bolj mahagoniju podoben. To namako je priporočati posebno za mehke lesove.

h) Naber v jeseni zelenih orehovitih luščin, raztolči jih nekoliko in pusti, da gnjijo kake 2 meseca. Potem stolči luščine v možnarji, na to jih kuhaj z dvojno množino vode v posebnem lonci, prideni malo goluna in lepa rujava namaka je gotova. (Dalje nasl.)

Obrtnijske raznoterosti.

Pritrjevarje železa v kamen. Novejši poskusi v Ameriki so pokazali, da cement najbolje pritrdi železo v kamen, boljše nego žveplo ali pa svinec. Železo v cementu tudi nikdar ne zarjavi. Tudi cena cementa je ugodna tej porabi. Samó to je nerodno, ker potrebuje cement vsaj jeden dan, da se potrdi, mej tem ko sta žveplo in svinec v kratkem času strjena.

Razna lepila (kiti). Za razna lepila podajemo tu nekaj novih pravil. a) Kit za železo, ki ostane tudi v razbeljenem stanu nespremenjen: 4 dele železnih opilkov, 1 del stolčene mastne ilovice, 1 del neizgorne ilovice se dobro zmeša in s slano vodo napoji. V vročini se to lepilo stopi v steklu podobno maso, ki je silno trpežna. b) Kit za les in opeko: 2 dela zmljetega in lesenega oglja in 1½ dela ugašenega vapna se z gorkim katranom (Steinkohlentheer) zmeša, da nastane precej trdo testo, ki se potem gorko porabi.

Vreme.

Od vremena je odvisna dobra ali slaba letina. Zatorej se kmet tako rad povprašuje, kako bode vreme? Sestavil je celo vrsto pravil o vremenu, iz mej katerih je pa večina brez vsacega pomena, posebno tiste, ki se opirajo na vreme kacega gotovega dné, morda na tacega gotovega svetnika.

Od starih časov so že narodi prepričani, da ima mesec silen vpliv na vreme. Natančnejše preiskave učenjakov pa dosedaj niso mogle tacega vpliva konstatovati, dasi znanost popolnega vpliva na vreme mesecu ne odreka. Vlade so osnovale velike zavode, na katerih opazujejo vreme in potem sklepajo po znanostnih načelih, kako bode vreme prihodnjih 24 ur. Dlje nego 24 ur se vreme skoro ne da za naprej določiti. Te znanstvene preiskave pa še niso dognale popolnoma zanesljivih pravil. Sploh so skušnje pokazale, da se sedaj samo z znanstvenimi pripomočki vreme ne da še zanesljivo določiti, temveč večkrat navadne skušnje dadé več zanesljivejših navodil.

Važna priprava za določitev vremena je barometer. Če barometer zmerno pada, je pričakovati slab veter. Ko se pa zopet živo srebro v barometru vzdiguje, je pa navadno hujša sapa. Ako je pa močna sapa pri padajočem barometru, bode pa močen vihar.

Če je zrak posebno čist, tako da se jasno vidijo daljne gore, pričakuj dežja. Če pa zrak ni čist in vleče prav majhen vetrič, je zlasti jeseni pričakovati trajnega lepega vremena. Oblaki, ki se zbirajo ob vrhovih gora